

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIO TVARUMO
ĮSTATYMAS**

2009 m. liepos 22 d. Nr. XI-393
Vilnius

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į tai, kad finansų sektorius, kurio reikšmingą dalį Lietuvoje sudaro bankų sektorius, priskirtinas prie vieno jautriausių sektorių, situacija kuriame gali turėti didelės įtakos šalies ekonomikai, gyventojų ir ūkio subjektų pasitikėjimui šalies finansų sistema, šios sistemos tvarumui, ir kad būtina užtikrinti tinkamų ir laiku įgyvendinamų finansų sistemos stabilumo stiprinimo priemonių panaudojimo galimybes;

atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 13 d. Komisijos komunikato – Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės (OL 2008 C 270, p. 8), 2009 m. sausio 15 d. Komisijos komunikato – Finansų įstaigų kapitalo atkūrimas esant dabartinei finansų krizei: pagalbos apribojimas iki mažiausios būtinos sumos ir apsaugos priemonės nuo netinkamo konkurencijos iškraipymo (OL 2009 C 10, p. 2), 2009 m. vasario 25 d. Komisijos komunikato dėl sumažėjusios vertės turto tvarkymo Bendrijos bankų sektoriuje (OL 2009 C 72, p. 1) nuostatas,

priima šį įstatymą.

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – numatyti priemones, stiprinančias bankų sistemos finansinį tvarumą, siekiant apsaugoti svarbius visuomenės interesus.

2. Šiame įstatyme nustatomos priemonės, kurių prireikus gali būti imamasi Lietuvos Respublikoje įsteigtų bankų ir užsienio bankų filialų (toliau – bankas (bankai) finansiniam stabilumui ir patikimumui stiprinti (toliau – finansinio stabilumo stiprinimo priemonė (priemonės)), jų taikymo tikslai, sąlygos ir tvarka.

3. Kiti įstatymai finansinio stabilumo stiprinimo priemonių panaudojimui taikomi tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.

2 straipsnis. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės ir jų taikymas

1. Pagal šį įstatymą gali būti taikomos šios finansinio stabilumo stiprinimo priemonės:

- 1) valstybės garantija;
- 2) banko turto išpirkimas;
- 3) valstybės dalyvavimas banko kapitale;

4) banko, kurio visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei ir kurio tikslas – laikinai vykdyti veiklą, susijusią su iš banko, dėl kurio finansinės būklės kyla grėsmė bankų sistemos stabilumui ir patikimumui, perimtu turtu, teisėmis ir įsipareigojimais, (toliau – laikinasis bankas) įsteigimas;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

5) banko akcijų paėmimas visuomenės poreikiams.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

2. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka taiko Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) ar jos įgaliota institucija. Lietuvos bankas dalyvauja stiprinant bankų sistemos stabilumą ir taikant finansinio stabilumo stiprinimo priemonės jo veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija sprendžia klausimą dėl finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymo, jei taikyti tokias priemones prašo bankas ir (arba) banko akcininkai, turintys banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, suteikiančią teisę kontroliuoti banko veiklą (toliau – banką kontroliuojantys akcininkai), arba (užsienio banko filialo atveju) užsienio banko filialą Lietuvos Respublikoje įsteigęs asmuo, taip pat jei Lietuvos bankas Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai pateikia šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą išvadą.

4. Konkrečiam bankui taikytinos viena ar kelios finansinio stabilumo stiprinimo priemonės pasirenkamos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytus principus ir kitas šio įstatymo nuostatas, į banko finansinę padėtį ir veiklos perspektyvas, į situaciją Lietuvos Respublikos finansų sektoriuje ir pasaulio finansų rinkose, į banko, kuriam taikytinos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės, prašymą ir Lietuvos banko išvadą bei siūlymus dėl taikytinos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės, į informaciją, gautą iš Lietuvos banko apie jo pagal kitus įstatymus bankui taikytas ar taikomas priemones, jei jos buvo ar yra taikomos, į kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijų, atsakingų už užsienio bankų priežiūrą, išvadą, siūlymus ar informaciją apie taikytas priemones, jei bankas yra kontroliuojamas arba užsienio banko filialas yra įsteigtas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje licencijuoto užsienio banko, jei tokia išvada, siūlymai ar informacija būtų gauta, į taikytinos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės esmę, jos taikymo tikslus ir į kitas reikšmingas aplinkybes.

5. Pasiūlymus dėl konkrečios taikytinos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės, taip pat dėl šios priemonės taikymo sąlygų kartu su šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta išvada Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai pateikia Lietuvos bankas.

6. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės gali būti taikomos bankui, dėl kurio finansinės būklės kyla grėsmė bankų sistemos stabilumui ir patikimumui, ar (ir) bankui, kuris reorganizavimo atveju ar kitais būdais perima tokio banko prievoles.

3 straipsnis. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonių panaudojimo aplinkybės ir principai

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija taiko finansinio stabilumo stiprinimo priemones, kai yra šios aplinkybės:

1) yra Lietuvos banko išvada, kad bankas turi likvidumo problemų arba kyla reali grėsmė, kad turės likvidumo problemų, ir Lietuvos banko pagal teisės aktus galimos taikyti priemonės yra nepakankamos banko likvidumo problemoms spręsti, arba yra išvada, kad kyla reali grėsmė, jog bankas taps nemokus;

2) turėdama pagrindą daryti išvadą, kad netaikant šio įstatymo nustatytų finansinio stabilumo stiprinimo priemonių kils grėsmė bankų sistemos stabilumui ir patikimumui.

2. Taikant finansinio stabilumo stiprinimo priemones, vadovaujamas šiais principais:

1) bankas, jo akcininkai ir vadovai turi prisiimti atsakomybę už savo veiklos padarinius ir įsipareigojimus, kurie leistų sustiprinti banko veiklos stabilumą bei patikimumą ir užtikrinti, kad taikomos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės bus įgyvendintos ir kad suteikti valstybės piniginiai ištekliai ir turtas bus efektyviai ir racionaliai naudojami;

2) turi būti atsižvelgiama į valstybės finansines galimybes ir siekiama valstybės piniginius išteklius ir turtą naudoti efektyviai ir racionaliai;

- 3) turi būti vadovaujamosi valstybės pagalbą reglamentuojančiais teisės aktais;
- 4) finansinio stabilumo stiprinimo priemonės turi būti taikomos laikinai, t. y. susiklosčius išimtinėms aplinkybėms – jei kyla reali grėsmė bankų sistemos stabilumui ir patikimumui, o pritaikytos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės turi būti peržiūrimos valstybės pagalbą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais;
- 5) finansinio stabilumo stiprinimo priemonės turėtų būti taikomos laiku.

4 straipsnis. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymo sąlygos

1. Kai Vyriausybė ar jos įgaliota institucija priima sprendimą dėl finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo, išskyrus nutarimą įsteigti laikinąjį banką arba nutarimą paimiti banko akcijas visuomenės poreikiams, kartu nustatomos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygos, kurias finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo laikotarpiu turi vykdyti bankas ir (arba) banką kontroliuojantys akcininkai (užsienio banko filialą įsteigęs asmuo).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

2. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikomos Vyriausybės nustatyta ribotą terminą.

3. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės kaina ar kaina už naudojimąsi finansinio stabilumo stiprinimo priemone nustatoma atsižvelgiant į rinkos vertę, riziką ir (ar) kitus veiksnius, galinčius turėti įtakos kainai.

4. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygos nustatomos atsižvelgiant į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytus principus, į taikomos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės esmę, jos taikymo tikslus ir kitas reikšmingas aplinkybes. Nustatant finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygas, be kita ko, gali būti numatyta:

1) reikalavimai dėl banko veiklos pertvarkymo bei tolesnės stabilios ir patikimos banko veiklos užtikrinimo plano parengimo ir vykdymo;

2) dividendų ir tantjemų mokėjimo ribojimai;

3) banko organų narių darbo užmokesčio dydžių ir kitų išmokų ribojimai;

4) reikalavimai kreditavimo apimčiai šalies ūkiui finansuoti;

5) reikalavimai dėl banko organų narių pakeitimo;

6) draudimai netinkamai naudoti finansinio stabilumo stiprinimo priemones, įskaitant draudimą naudoti informaciją apie finansinio stabilumo stiprinimo priemones banko rinkodaros ar banko veiklos plėtros tikslais.

5. Priėmus sprendimą bankui taikyti finansinio stabilumo stiprinimo priemonę, išskyrus laikinojo banko įsteigimą arba banko akcijų paėmimą visuomenės poreikiams, bankas ir (arba) banko akcininkai (užsienio banko filialą įsteigęs asmuo) apie tai informuojami raštu. Rašte nurodoma finansinio stabilumo stiprinimo priemonė ir jos taikymo sąlygos. Bankas ir (arba) banką kontroliuojantys akcininkai (užsienio banko filialą įsteigęs asmuo) gautame rašte nustatytais terminais privalo sprendimą dėl finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo bankui priėmusią instituciją informuoti, ar sutinka su pasiūlytomis finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

6. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, išskyrus laikinojo banko įsteigimą arba banko akcijų paėmimą visuomenės poreikiams, taikoma tik su banku ir (arba) banką kontroliuojančiais akcininkais sudarius sutartį. Šioje sutartyje numatomi banko ir (arba) banką kontroliuojančių akcininkų įsipareigojimai vykdyti finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

7. Bankas ir (arba) banką kontroliuojantys akcininkai (užsienio banko filialą įsteigęs asmuo), prašantys taikyti finansinio stabilumo stiprinimo priemonę, privalo Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai jų nurodytais terminais pateikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl finansinio stabilumo stiprinimo priemonės priimti, ir, sudarius sutartį dėl finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo, sutartyje nustatyta tvarka ir terminais teikti informaciją, reikalingą kontroliuoti, kaip vykdomos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo sąlygos.

ANTRASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS GARANTIJOS IR BANKO TURTO IŠPIRKIMAS

5 straipsnis. Valstybės garantijos

1. Valstybės garantijos gali būti teikiamos dėl po šio įstatymo įsigaliojimo banko gaunamų paskolų ar kitaip prisiimamų finansinių įsipareigojimų, kurie padidina banko likvidumą ar kitaip sustiprina banko stabilumą ir patikimumą, išskyrus garantijas dėl tarpbankinių indėlių.

2. Banko įsipareigojimų, kurių įvykdymą garantuoja valstybė, suma negali viršyti banko nuosavo kapitalo arba, jei garantuojamas užsienio banko filialo įsipareigojimų įvykdymas, tokių įsipareigojimų suma negali viršyti einamuoju privalomųjų atsargų laikymo laikotarpiu filialui apskaičiuoto privalomųjų atsargų dydžio, padauginto iš trijų. Banko įsipareigojimų, kurių įvykdymą garantuoja valstybė, terminas negali būti ilgesnis negu 3 metai ir negali būti trumpesnis negu 3 mėnesiai.

3. Sprendimą dėl valstybės garantijų suteikimo pagal šį straipsnį priima Vyriausybė Valstybinės paskolų komisijos siūlymu.

4. Vyriausybė, pasikonsultavusi su Lietuvos banku, nustato šiame straipsnyje numatytų valstybės garantijų teikimo ir vykdymo sąlygas ir tvarką, įskaitant garantinės įmokos nustatymo principus ir reikalavimą prievolių, galinčių atsirasti valstybei įvykdžius garanto įsipareigojimus, įvykdymą užtikrinti garantijos teikėjui priimtino banko ir (arba) banką kontroliuojančių akcininkų (užsienio banko filialą įsteigusio asmens) turto įkeitimu ir (arba) kitomis priimtynomis prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonėmis, laikantis nuostatos, kad įkeičiamo turto, įvertinto nepriklausomo turto vertintojo, vertė turi būti ne mažesnė negu suteikiamos paskolos suma.

6 straipsnis. Banko turto išpirkimas

1. Banko turtas gali būti išperkamas tik tuo atveju, jei Lietuvos bankas pateikia išvadą, kad šios finansinio stabilumo stiprinimo priemonės panaudojimas leistų atkurti riziką ribojančių normatyvų vykdymą ar kitaip sustiprintų banko stabilumą ir patikimumą.

2. Banko turtas išperkamas sutartyje su banku nustatytais sąlygomis ir kaina. Banko turto vertinimą atlieka audito įmonė ir (ar) turtą vertinanti įmonė. Įvertinimo išlaidas apmoka bankas.

3. Iš banko išpirktas turtas patikėjimo teise perduodamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nurodytiems subjektams.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS DALYVAVIMAS BANKO KAPITALE IR LAIKINOJO BANKO ĮSTEIGIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

7 straipsnis. Valstybės dalyvavimo banko kapitale būdai

1. Valstybė dalyvauti banko kapitale gali:

- 1) suteikdama bankui pasitikėtinę (subordinuotą) paskolą;
- 2) įsigydama išleidžiamų naujų banko akcijų;
- 3) įsigydama visas ar dalį banko akcijų iš banko akcininkų.

2. Valstybė šio straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais dalyvauja banko kapitale, jei siekiant sustiprinti banko veiklos stabilumą ir patikimumą reikia padidinti banko nuosavą kapitalą, per dalyvavimą banko organų veikloje ir atitinkamų sprendimų priėmimą užtikrinti tinkamą finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymo sąlygų vykdymą.

3. Pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos teikiamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Valstybės suteiktos pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos sutartyje privalo būti nustatyta galimybė keisti pasitikėtinę (subordinuotą) paskolą į banko akcijas.

5. Banko akcijoms perėjus valstybės nuosavybėn, prireikus bankui taikomos kitos šio įstatymo nustatytos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės ir (arba) įstatymų nustatyta tvarka imamasi kitų veiksmų, reikalingų bankų sistemos stabilumui ir patikimumui užtikrinti.

7¹ straipsnis. Laikinojo banko įsteigimas

1. Laikinasis bankas gali būti įsteigtas tuo atveju, kai Lietuvos bankas pateikia išvadą, kad įsteigti laikinąjį banką būtina tam, kad laikinajam bankui galėtų būti perduoti banko, dėl kurio finansinės būklės kyla grėsmė bankų sistemos stabilumui ir patikimumui, turtas, teisės, sandoriai ir įsipareigojimai.

2. Nutarimą įsteigti laikinąjį banką priima Vyriausybė. Laikinojo banko akcijas teisės aktų nustatyta tvarka patikėjimo teise valdo, naudoja ir jomis disponuoja Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas Vyriausybės įgaliotas juridinis asmuo.

3. Steigiamo laikinojo banko akcijos apmokamos pinigais arba Vyriausybės vertybiniais popieriais iš valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“ administruojamų fondų arba iš šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų finansavimo šaltinių.

4. Laikinojo banko įsteigimą, licencijavimą, veiklą ir jos priežiūrą reglamentuoja Lietuvos Respublikos bankų įstatymas (toliau – Bankų įstatymas) ir kiti teisės aktai. Steigiant laikinąjį banką, Bankų įstatymo 8 straipsnyje nustatytas leidimas įsteigti laikinąjį banką neišduodamas. Ar laikinasis bankas atitinka reikalavimus, kurie nustatyti leidimui įsteigti banką gauti, įvertinama Lietuvos bankui sprendžiant klausimą dėl banko licencijos išdavimo laikinajam bankui.

5. Lietuvos bankas, sprenddamas klausimą dėl banko licencijos išdavimo laikinajam bankui ir vertindamas, ar laikinasis bankas atitinka reikalavimus, kurie nustatyti leidimui įsteigti banką ir banko licencijai gauti, atsižvelgia į laikinojo banko steigimo tikslus ir kitas laikinojo banko įsteigimo ir numatomos veiklos aplinkybes. Prireikus Lietuvos bankas, išduodamas banko licenciją laikinajam bankui, turi teisę nustatyti ne ilgesnį kaip 3 mėnesių terminą, per kurį laikinasis bankas privalo įvykdyti visus leidimui įsteigti banką ir banko licencijai gauti nustatytus reikalavimus.

6. Laikinajam bankui gali būti taikomos ir kitos šio įstatymo nustatytos finansinio stabilumo stiprinimo priemonės.

7. Laikinojo banko valdymo organai banko veiklą turi organizuoti taip, kad laikinojo banko akcijos arba turtas, teisės, sandoriai ir įsipareigojimai būtų kaip galima greičiau perleisti kitiems asmenims. Perleidžiant laikinojo banko turtą, teises, sandorius ir įsipareigojimus kitam bankui, *mutatis mutandis* taikomos Bankų įstatymo 76¹ straipsnio nuostatos.

8. Jeigu per 2 metus nuo kito banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo laikinajam bankui dienos, o kai laikinajam bankui perduodami ne vieno banko turtas, teisės ir įsipareigojimai, – per 2 metus nuo paskutinio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo laikinajam bankui dienos laikinojo banko akcijos arba turtas, teisės, sandoriai ir įsipareigojimai neperleidžiami kitiems asmenims, laikinasis bankas įstatymų nustatyta tvarka likviduojamas. Dėl svarbių priežasčių Vyriausybė, suderinusi su Lietuvos banku, turi teisę pratęsti šioje dalyje nustatytą 2 metų terminą, tačiau ne daugiau kaip 3 kartus, kiekvieną kartą

pratęsdama ne ilgiau kaip vieniems metams.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BANKO AKCIJŲ PAĖMIMAS VISUOMENĖS POREIKIAMS

8 straipsnis. Banko akcijų paėmimas visuomenės poreikiams

1. Vyriausybė turi teisę paimti banko akcijas visuomenės poreikiams tik išimtiniais atvejais, jei banko akcijų paėmimas valstybės nuosavybėn yra būtinas tam, kad valstybė galėtų laiku imtis veiksmų, reikalingų bankų sistemos stabilumui ir patikimumui užtikrinti, ir jei kitos galimos priemonės nėra tinkamos arba jau pritaikytų priemonių nepakanka šiam tikslui pasiekti. Banko akcijos visuomenės poreikiams paimamos Vyriausybės nutarimu teisingai atlyginant šio straipsnio 6 ir 7 dalyse numatyta tvarka.

2. Nuosavybės teisė į paimamas akcijas pereina valstybei įsigaliojus Vyriausybės nutarimui paimti banko akcijas visuomenės poreikiams. Vyriausybės nutarimas paimti banko akcijas visuomenės poreikiams įsigalioja pagal Įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo nuostatas, reglamentuojančias Vyriausybės sprendimų, kuriuos reikia priimti nedelsiant, įsigaliojimą. Vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojai, gavę įsigaliojusį Vyriausybės nutarimą paimti banko akcijas visuomenės poreikiams, privalo nedelsdami padaryti įrašus vertybinių popierių sąskaitose apie akcijų nuosavybės teisės perėjimą valstybei.

3. Paimtas akcijas patikėjimo teise valdo, naudoja ir jomis disponuoja Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas Vyriausybės įgaliotas juridinis asmuo.

4. Vyriausybės nutarime paimti banko akcijas visuomenės poreikiams, be kita ko, nurodomi akcijų paėmimo visuomenės poreikiams motyvai ir atsiskaitymo su banko akcininkais tvarka.

5. Vyriausybės nutarimas paimti banko akcijas visuomenės poreikiams pateikiamas bankui, kuris privalo ne vėliau kaip per 5 dienas kiekvienam savo buvusiam akcininkui registruotu laišku išsiųsti pranešimą. Pranešime nurodoma informacija apie priimtą Vyriausybės nutarimą ir tai, kad per 5 dienas nuo pranešimo gavimo dienos buvę akcininkai turi bankui raštu pranešti kredito įstaigoje atidarytų (turimų) sąskaitų, į kurias turėtų būti pervesti pinigai už paimtas banko akcijas, duomenis.

6. Banko akcijų kainą tvirtina Vyriausybė, atsižvelgdama į audito įmonės ir (ar) turtą vertinančios įmonės siūlymus. Banko akcijų kainos nustatymo išlaidos apmokamos valstybės lėšomis. Nustatant banko akcijų kainą, negali būti atsižvelgiama į bankui pagal šį įstatymą jau taikomas ar galimas taikyti finansinio stabilumo stiprinimo priemonės. Bankas privalo banko akcijų kainą nustatantiems asmenims pateikti duomenis, reikalingus banko akcijų kainai nustatyti. Nustačius banko akcijų kainą, apie tai raštu pranešama buvusiems banko akcininkams pagal šio straipsnio 5 dalį.

7. Buvusiems banko akcininkams sumokant nustatytą akcijų kainą už paimamas akcijas, jiems taip pat sumokamos Civilinio kodekso 6.210 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio palūkanos nuo jiems priklausančios sumokėti akcijų kainos už paimamas akcijas už laikotarpį nuo nutarimo paimti akcijas įsigaliojimo dienos iki atsiskaitymo su buvusiais akcininkais dienos. Su buvusiais banko akcininkais, kurie nepraneša apie kredito įstaigose atidarytas (turimas) sąskaitas, atsiskaitoma Civilinio kodekso 6.56 straipsnyje nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS

FINANSINIO STABILUMO STIPRINIMO PRIEMONIŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI

9 straipsnis. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonių finansavimo šaltiniai

1. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonės gali būti įgyvendinamos panaudojant:

- 1) valstybės biudžeto lėšas;
- 2) Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšas;
- 3) valstybės vardu pasiskolintas lėšas, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka išleistus Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP);
- 4) valstybės turimas reikalavimo teises pagal banko įsipareigojimus mokėti valstybei;
- 5) kitus teisės aktuose nustatytus lėšų šaltinius.

2. Finansinio stabilumo stiprinimo priemonėms įgyvendinti panaudojant VVP, VVP charakteristikas ir jų išleidimo į apyvartą, tarp jų ir apyvartumo, sąlygas nustato Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija Valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka.

3. Sprendimą skolintis valstybės vardu šio įstatymo nustatytiems tikslams įgyvendinti neviršijant atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų ir sumų priima Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti VVP Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti perleidžiami bankams apmokant už šių bankų turtą.

10 straipsnis. Vyriausybės priimtų turtinių įsipareigojimų vykdymas

Visiems pagal šį įstatymą Vyriausybės priimtiems turtiniams įsipareigojimams vykdyti naudojami visi galimi valstybės finansiniai ištekliai, tarp jų ir nauji pagal Valstybės skolos įstatymą priimti turtiniai įsipareigojimai, taip pat lėšos, gautos realizavus iš bankų išpirktą turtą, lėšos, gautos nustatyta tvarka pardavus valstybei priklausančias šio įstatymo nustatyta tvarka įsigytas ar paimtas bankų akcijas, dividendus, gautus iš bankų, kurių akcijas valstybė įsigijo ar paėmė pagal šį įstatymą, taip pat lėšos, gautos realizavus turtą, įkeistą prievolėms, atsiradusioms valstybei įvykdžius garanto įsipareigojimus, užtikrinti.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis. Banko akcijų pardavimas

Pagal šį įstatymą valstybės įsigytos ar paimtos banko akcijos, išskyrus turimas laikinojo banko akcijas, parduodamos nedelsiant, kai banko finansinė būklė nebekelia grėsmės bankų sistemos stabilumui ir patikimumui ar kitu, atsižvelgiant į situaciją Lietuvos Respublikos finansų sektoriuje ir pasaulio finansų rinkose bei kitas reikšmingas aplinkybes, Vyriausybės nustatyto metu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, *Žin.*, 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

12 straipsnis. Informacijos apsauga

Visa informacija, kurią pagal šį įstatymą Vyriausybei ar kitiems jos įgaliotiems asmenims pateikia bankai, jei bankas pateikdamas informaciją nenurodo kitaip, laikoma konfidencialia. Gauta konfidenciali informacija gali būti naudojama tik šio įstatymo nustatytoms funkcijoms atlikti ir negali būti skelbiama viešai, kam nors perduodama ar kitokiu būdu padaroma prieinama, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

13 straipsnis. Pranešimas apie pateiktus reikalavimus vykdyti prievoles

1. Lietuvos banko nustatyta tvarka bankai privalo nedelsdami pranešti Lietuvos bankui apie atvejus, kai bankų veiklą tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai kontroliuojantys akcininkai arba tokių akcininkų tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai kontroliuojamos įmonės (toliau – bankus kontroliuojantys asmenys) reikalauja (ar bankai patys ketina) prieš terminą grąžinti lėšas bankus kontroliuojantiems asmenims ar įvykdyti jiems kitas prievoles, taip pat apie bet kokius kitus bankus kontroliuojančių asmenų pateiktus nurodymus, kurie galėtų kelti grėsmę banko stabilumui ir patikimumui, ir sustabdyti tokių prievolių ar nurodymų vykdymą.

2. Jei bankas kitą darbo dieną po pranešimo Lietuvos bankui pateikimo negauna

Lietuvos banko rašytinio nurodymo nevykdyti pranešime nurodytų prievolių ar nurodymų, jis turi teisę atnaujinti pranešime nurodytų prievolių ar nurodymų vykdymą.

3. Lietuvos bankas turi teisę bankui duoti rašytinį nurodymą nevykdyti pranešime nurodytų prievolių ar nurodymų, kai yra Bankų įstatymo 67 straipsnyje nustatyti pagrindai.

13¹ straipsnis. Su finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu susijusių administracinių ir civilinių bylų nagrinėjimo teismuose ypatumai

1. Bylose, kuriose nagrinėjami ieškiniai ar skundai (prašymai) dėl Vyriausybės, jos įgaliotos institucijos, Lietuvos banko ar kitų institucijų ar subjektų veiksmų (aktų), susijusių su šiame įstatyme nustatytų finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu, negali būti taikomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 145 straipsnio 1 dalies 6, 7, 12 ir 13 punktuose numatytos ar kitos laikinosios apsaugos priemonės, kurios ribotų su finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu susijusių veiksmų atlikimą (kai byla nagrinėjama Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka), arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 71 straipsnio 3 dalies 1 ir 3 punktuose numatytos reikalavimo užtikrinimo priemonės (kai byla nagrinėjama Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka).

2. Teismas, išnagrinėjęs ieškinį ar skundą (prašymą) dėl Vyriausybės, jos įgaliotos institucijos, Lietuvos banko ar kitų institucijų ar subjektų veiksmų (aktų), susijusių su šiame įstatyme nustatytų finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu, turi teisę, kai yra šiame įstatyme nustatytos sąlygos, priteisti atlyginti žalą, tačiau neturi teisės tenkindamas ieškinį ar skundą (prašymą) panaikinti skundžiamą veiksmą (aktą), įpareigoti atlikti veiksmus, dėl kurių būtų sustabdomas ar panaikinamas skundžiamo veiksmo (akto) galiojimas arba kitaip atkurama buvusi iki ginčijamo veiksmo (akto) priėmimo padėtis.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

14 straipsnis. Kitų Lietuvos Respublikos įstatymų taikymas

1. Pranešimas apie banko visuotinį akcininkų susirinkimą, kurio darbotvarkėje numatyti su finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu susiję klausimai, viešai skelbiamas ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki susirinkimo dienos, o paskelbtas susirinkimo darbotvarkės projektas netikslinamas. Šiuo atveju Akcinių bendrovių įstatymo 25 straipsnio 3 ir 5 dalių, 26 straipsnio 3 dalies nuostatos netaikomos. Be to, banko visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatytas klausimas dėl banko įstatinio kapitalo padidinimo papildomais valstybės įnašais ar kiti su finansinio stabilumo stiprinimo priemonių taikymu susiję klausimai, turi teisę dalyvauti ir kalbėti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos atstovas. Šis atstovas taip pat turi Akcinių bendrovių įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytas teises.

2. Kai valstybė steigia laikinąjį banką ar įsigyja naujai išleistas banko akcijas, Akcinių bendrovių įstatymo 8 straipsnio 8, 9, 10 dalių, 45 straipsnio 5 dalies, 50 straipsnio 2 dalies nuostatos netaikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

3. Kai valstybė steigia laikinąjį banką, įsigyja banko akcijas ar jas paima visuomenės poreikiams, Bankų įstatymo 5 straipsnio 2–8 dalių, 24, 25 straipsnių ir 41 straipsnio 3, 4 ir 8 dalių nuostatos netaikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

Nr. [XII-1550](#), 2015-03-19, paskelbta TAR 2015-03-31, i. k. 2015-04831

4. Kai valstybė įsigyja banko akcijas, Vertybinių popierių įstatymo ketvirtąjį skirsnį nuostatos netaikomos.

5. Jeigu pagal šį įstatymą skolinamasi ir (arba) teikiamos valstybės garantijos, Valstybės

skolos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies, 5 straipsnio 1 ir 2 dalių, 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos.

15 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl priemonių komercinių bankų likvidumui palaikyti“ (Žin., 1995, Nr. [104-2326](#));
- 2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių emisijos bankams restruktūrizuoti įstatymas (Žin., 1996, Nr. [59-1406](#));
- 3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių emisijos bankams restruktūrizuoti įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. [35-870](#));
- 4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių emisijos bankams restruktūrizuoti įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. [61-1825](#)).

16 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1713](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 139-6553 (2011-11-18), i. k. 1111010ISTA0XI-1713

Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo 2, 4, 11, 14 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 7-1 ir 13-1 straipsniais įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1550](#), 2015-03-19, paskelbta TAR 2015-03-31, i. k. 2015-04831

Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 14 straipsnio pakeitimo įstatymas